

“Feriți-vă să aveți dreptate prea repede, prea devreme - ca să aveți la ce visa” (Nichita Stănescu)

martie 2013
anul IV
nr. 3 (36)

LitArt

Se distribuie
GRATUIT.

Publicație lunară de cultură. Apare la Târgu-Mureș sub egida onorifică a filialei locale a Uniunii Scriitorilor. ISSN: 2067 - 5240

Trei ani de Literatură și Artă. Trei ani de LitArt

Adrian A. GIURGEA

Dragi cititori, apariția acestui număr (36 - 12 luni/an = 3 ani de apariție fără întreruperi într-o perioadă de criză) este pentru mine și, cred, pentru toți cei care și-au dat concursul la apariția acestei publicații un motiv de bucurie. Pentru că proiectul nostru, deși considerat fără vreun viitor de cârcotașii (să nu-i numesc altfel) adunați la colțul Palatului Culturii, a rezistat și, deși a fost greu, ne-am încapățânat și am reușit în 36 de luni să vă aducem în față câteva motive în plus pentru a nu renunța la plăcerea de a gusta, măcar o dată pe lună, puțin din literatura și arta contemporană. Un proiect care nu ar fi rezistat fără sprijinul unor oameni care au înțeles că a investi, atât cât se poate în

aceste vremuri de criză, în literatură și artă înseamnă a investi în viitorul unei comunități. Sunt mulți cei ce ne-au fost aproape și tocmai de aceea nu o să-i nominalizez aici, dar le mulțumesc tuturor deopotrivă așa cum vă mulțumesc și vouă pentru că fără cititori munca și strădania noastră ar fi fost în van. Au fost 36 de numere pline în interiorul cărora cred că ați avut posibilitatea să citiți cel puțin un material care să vă placă, să vă sensibilizeze sau să vă determine să puneți pe hârtie un gând frumos. Pentru că au fost trei ani în care în paginile LitArt au apărut texte de o reală valoare semnate de autori consacrați, au fost reproduse lucrări ale unor artiști plastici renumiți, dar au ajuns în fața Dumneavoastră și debutanți care au nevoie de sprijin pentru a continua în demersul lor artistic. Pentru că dincolo de goana cotidiană după bani și teama că nu vom avea ce pune mâine pe masă, trecerea ireversibilă a timpului poate fi învinsă doar prin creație. Căci omul este de două ori nemuritor: odată prin puterea de a da naștere noilor generații, iar apoi prin actul de creație artistică.

Vă mulțumesc tuturor și vă aștept și pe www.litart.ro.

Transparență la Galeriile UAP din Târgu-Mureș

pag.5

Eugeniu NISTOR

Viziunea blagiană despre stil

Primele „semne” ale preocupărilor lui Lucian Blaga pentru fenomenul stilistic, sunt identificabile încă din culegerea de aforisme *Pietre pentru templul meu* (1919), problema stilului fiind apoi abordată într-un volum distinct, intitulat chiar *Filozofia stilului* (1924), și-apoi în numeroase alte eseuri din cărțile sale publicate în răstimpul aceluiași deceniu: *Fenomenul originar* (1925), *Ferestre colorate*, *Fețele unui veac* (1926) și *Daimonion* (1929).

În această primă etapă, definiția buffoniană a stilului, cu toată simplitatea, claritatea (aparentă) și concizia ei, nu îl convinge pe tânărul filosof. „Stilul e omul însuși” – spunea Buffon – și Lucian Blaga îi iese în întâmpinare cu o mirare, ba chiar cu două mirări, care pot fi cotate drept tot atâtea interogații, arătând că definiția buffoniană permite atât o interpretare individualistă, cât și una clasicistă, îndemnându-ne în acest fel la o recitare a discursului academic al lui Buffon: „Este insul uman chemat să-și formeze el însuși

un stil al său? Sau insul uman e destinat să fie format de un stil mai presus de el?”¹

Cu doisprezece ani înainte de apariția primului volum din *Trilogia culturii*, pentru Blaga problema stilului este plină de semnificații: el subordonează ideea de stil epocii și stabilește că există perioade în care manifestarea individualistă, originalitatea cu orice preț a insului, determină nu o apropiere, ci o distanțare de definiția buffoniană. Căci Buffon însuși, prin cultura sa, de formație clasică, se afla pe poziții contrare față de „idealul individualist”. Mai încolo, Blaga tratează chestiunea aproape polemic, făcând cunoscut faptul că „obșteasca tălmăcire”, departe de a face elogiul originalității creatoare, propune de fapt slujirea idealului clasic al omului (a tipicului, rațiunii, echilibrului, măsurii etc.), căci „După opinia rostită de Buffon – insul devine om nu prin aceea că își creează un stil al său, individual, ci prin acceptarea unui stil înalt, ideal care poate fi și al altora.”² (Continuarea în pagina 6)

Poezii de:

Zeno GHITULESCU

Ioan VASIU

Nelu MĂRGINEAN

pag. 3

Zeno GHIȚULESCU

Ineditele trăiri

Ceva din tainicele văluri
mă îndeamnă
până la verde să răstălmăcesc
tristețea pașilor pierduți
conștiincios să scurm
luminător venin
eternul praf să-l șterg de pe statuia
celui ce viu poate a fost odată
șifonierul să-l deschid
să-mbrac costumul elegantelor serate
de la frumoasa cu condurii lila
ce a trecut odată
prin negrele zăpezi
să schimb lăcașul
celor trei pavele
stând de-a curmezișul
intrărilor în rai

Fenomenologie

Gheară travestită în vestire sacră
învăluită în mătase
mirarea oglinzii trădătoare
rictusul sardonice al chipului ascuns
lăuntric strigare a cheilor pierdute
printre sloiuri în derivă
timona cea fără greșală
se-nvârte-n gol nu mai ascultă
adaugă de la sine arsura flăcărilor oarbe
timpul rânii de niciunde

În pădure

Verzile arcane nicicând apuse
pripoare nebătute de raza disperării
istorii depănate în foșnet de frunzare
reamintindu-mi însemnul libertății
firelor de iarbă

a roșului neprihănit dintr-o petală
sfidând lacomele boturi ciupercile nebune
din râpele de putregai
susur argintiu nebănuita lume
puii prădătorului se joacă
printre nunți de fluturi și de viermi
scoarța stejarului bătrân veghează
dimineața aripilor viclean cântul ciocârliei
larve nesătule de viață
cu niciun leac nu pot să vindec moartea
drumul râvnit cu nicio alinare
e-n săgetarea icoanei strălucind tot mai departe

de colții lupului ce își păzește seminția
de volbura cascadei
de lutul mistuind
fierbintele sărut al verii
plantând în carne și ființă
descântul sălbaticiei iubiri
minuni și sfâșieri

E poate

Misterioasă țesătură învăluindu-mi
viața și cuvântul
e poate o farsă a spumei unui râu
poate povara fermecată a rătăcitorilor cărări
nicio logică nu mă ajută să citesc
haosul topitelor metale curgând
în albiile de tăgadă
e poate efigia sculptată în văzduh
de-un meșter orb
străfulgerare de luceferi în anonimele celule
rozalbul tălmăcit
de firele de praf

Instantaneu stradal

Printre mulțimi vehicule capcane
pași de felină plutitori
argintia voce mă-ntreabă
de o adresă de care nu am auzit
și poate nu a existat vreodată...
privirea-i limpezită-n verzi arcane
vrăjmaș nătâng mă crede
ce-n atâția ani n-am aflat
nimic esențial –
meticulos cu gesturi calculate
scotocește în săculețul suspendat
parcă-n eter și dintr-o dată
dintre mărunțișuri gablonzuri și bilete
scoate la lumină
dezmărginitele hotare

Dintr-un târziu

Tăcerea lespezii spălate
de apele coclite
tăcerea așteptării mute
pe lungul drum al cernitului jărătic
de undeva mă strigă
tăcerea peregrinărilor sihastre
clinet de mărgear
străveziul fund de mare
nerostitele iubiri

Ioan VASIU

E-atâta frumusețe

e-atâta frumusețe în fiecare vers
și-atâta bucurie în fiecăre cuvânt
rămâne amintirea un curcubeu neșters
când răsăritul rade în ochii tăi răsfrânt

e-atâta frumusețe în apele ce cad
pe stâncile cascadei înspre adâncuri reci
iubirea ta mă-mbată și mă cufundă-n vad
de fiecare dată când surzândă treci

e-atâta frumusețe în ochii-ți care plâng
de bucuria nopții ce bate iar în geam
când vântul cald aleargă pe dealuri cam nătâng
invidios iubito că-n brațe iar te am

Dulce și amar

plouă calm la munte și-n câmpie
plânge cerul și suspină iar
grea de roade toamna întârzie
versul meu e dulce și amar

răvășit de o iubire oarbă
în poem încerc să te dezbrac
gura mea flămândă să te soarbă
de la orăștie la albac

Îmi place

îmi place să adorm în poala ta,
ca într-o lotcă scufundată-n flori
și să visez cum cade-n noapte-o stea
ca o iubire ce se stinge-n zori

îmi place să privesc prin ochiul tău
cum cărduri de cocori se pierd spre sud
când prea multă lumină-mi face rău
sub bluza ta curg râuri și le-aud

îmi place să mă joc cu sânii tăi
ca unui prunc cu două mingi deodată
să te iubesc mereu cu năbădăi
când mă provoci să lunec în păcat

Nelu MĂRGINEAN

Dincolo

În fiecare seară-nchid oblonul ce dă-n spre astă
lume...

Deschid apoi fereastra dinspre mine;
Cobor apoi pe scara subrezită ce duce către
nimeni.

Apoi viclean mă furișez și trec tăcut

Punțile ce le-am pus din mal în mal

Pe cele șase râuri:

Râul Tristeții,

Râul Plângerii,

Râul de Foc

Râul Uitarii,

Râul Memoriei,

Râul Urii...

Și stau întreaga noapte

Cu Hades la taclale

La un pahar de veșnicie dres cu-n strop de pelin.

Zilele Filmului Polonez la Târgu-Mureș

Pentru al treilea an consecutiv municipiul Târgu Mureș se află printre orașele gazdă ale unui eveniment cinematografic special, Zilele Filmului Polonez. Asociația K'ARTE din Târgu Mureș este și de această dată partenerul local al Institutului Polonez, în condițiile în care -în anul 2011- a fost printre primele ONG-uri care a reușit itinerarea acestui program în afara capitalei. Evenimentul se bucură de sprijinului Mobiladalin și de găzduirea generoasă a Cinema Arta.

Zilele Filmului Polonez, ediția din 2013, aduce șase producții cinematografice la Târgu Mureș, care vor rula între 5-7 aprilie. Selecția făcută de Institutul Polonez este deosebită de anii precedenți, filmele noi fiind de această dată în număr egal cu producții clasice ale faimoasei cinematografii polone. Intrarea la eveniment este gratuită, în limita locurilor din Sala Flora.

PROGRAM

Vineri:
ora 18.00

Lege și pumn / Prawo i pięść (Polonia,

1964, 93 min.)

Regia: Jerzy Hoffman,
Edward Skórzewski

ora 20.00

Róża, (Polonia, 2011, 94 min.)
Regia: Wojciech Smarzowski

Sâmbătă:

ora 18.00

Copiii / Psy (Polonia, 1992, 105 min.)
Regia și scenariul:
Władysław Pasikowski

ora 20.00

Cârțița / Kret
(Polonia, Franța, 2010, 108 min.)
Regia: Rafael Lewandowski

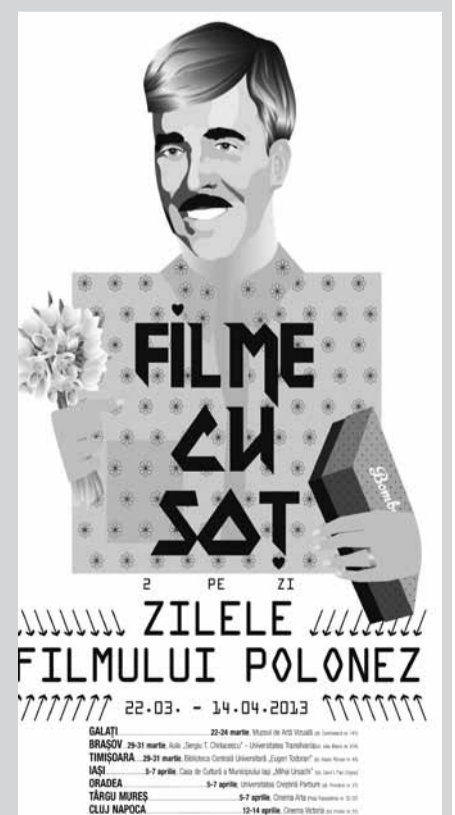
Duminică

ora 18.00

Canalul / Kanał (Polonia, 1956, 91 min.)
Regia: Andrzej Wajda

ora 20.00

În beznă / W ciemności (Polonia,
Canada, Germania, 2011, 145 min.)
Regia: Agnieszka Holland

Transparența Amarillei Knyihar la Galeriile UAP Târgu-Mureș

de Hedi SZEPES, traducerea: Mihaly SPIELMANN

Îmi face deosebită plăcere să vernisez și vă prezint expoziția de pictură a artistei Amarilla Knyihar. După câte știu aceasta este prima sa apariție artistică mai importantă la Târgu-Mureș. În fața noastră se află o selecție reprezentativă din creațiile sale care au menirea să documenteze cele mai semnificative accente și tendințe în operele sale și să ilustreze conexiunile între ele.

Traectoria sa artistică de până acum dovedește cu prisosință faptul că ea rămăsese consecventă propriului său univers creațional: asimilând cu succes tradiția milenară a picturii, creând opere inconfundabile, specifice și tipice propriei concepții despre lume și artă, scoțând la iveală de feca-

tinde spre o entropie armonică.

Artista își concepe opera sa în serii. În ansamblu – datorită interconexiunilor – lucrările își capătă noi valențe vizuale. În muzică acest procedeu se numește improvizație. Atunci când pictează rând pe rând intră noi instrumente, voci noi, până ce totul se transformă într-o nouă viziune, dincolo de voal o viziune internă. Picturile sale au dublă înfățișare: aflăm ceva despre suprafață, dar ce se ascunde în miezul ei: o idee, o presimțire, sensualitate, un secret.

Cu ajutorul structurii coloristice, prin sistemul culorilor sensibile și strălucitoare ne face să fim martorii unor efecte aparte, vibrante. Aproape că așteptăm să se întâmple ceva la suprafață.

îndeaproape de problema clar-obscurului și a transparenței. În același timp conceptul poate să însemne și ascunderea personalității.

După anul 2006 apar și compoziții figurale: portrete, decupaje de potrete, nuduri în oglindă.

Nudul este – precum se știe – o temă eternă a picturii. Un gest încordat poate dinamiza întreaga imagine. Artista este fascinată de clipa în mișcare, de cuprinderea și redarea esenței lucrurilor dincolo de epiderma realității. Ea are capacitatea să traducă în ipostaze plastice trecerea de la inefabil la permanentă, de la lejer la seriozitate, de la particular la general. Am senzația că pictorița se izbește de marea dilemă a picturii – de problema temporalității. Și anume: în timp ce punctul de pornire al unei metafore istorice este oglinda reală, capabilă să reflecte procese ce se desfășoară în timp, oglinda pictată nu poate să captureze decât clipe, frânturi de mișcare. Problema temporalității și strâns legată de acesta permanentă și mișcarea le rezolvă prin direcționarea atenției noastre de la chestiuni formale la conținutul intrinsec.

Pe tablourile sale de perdea printre motive se întrezărește lumina, iar ordinea formelor în plan se transformă în tranziții abia perceptibile. Am impresia atunci când se luptă cu materia, cu motivele, precum și cu formele și culorile instinctiv dorește să cupleze finitul cu infinitul. Ea nu ilustrează, nu reproduce, nu descrie, ci vizualizează, oferă simțurilor noastre ceea ce nu poate fi cuprins în vorbe.

„În procesul de creație – scrie undeva artista – pentru mine este o premisă importantă ca spațiul imaginar să fie perceptibil, astfel poate fi mărit și implicit lărgit însuși spațiul spectatorului prin mijloace picturale de creare a iluziilor. Toate acestea pentru ca cei care privesc tabloul să uite de statutul lor de simplu spectator, și să devină coparticipanți ai imaginii, iar cel puțin în gând să-și

parcursă aceste spații, astfel să se creeze inter-relația spațiului operei - spațiul spectatorului, iar creația să devină prelungirea spațiului vital al vizitatorului, astfel unei imaginații fără margini. Crearea așa-zisului spațiu imaginar este o problemă permanentă a istoriei artelor și mai cu seamă a picturii, problemă care se lovește fără încetare de realitate, de barierele obiectivității. Până când cadrelele mediului vor exista, va exista și întrebarea: ce este ceea ce vedem? un mesaj, o manifestare a gândurilor, ori modalitatea lor de reprezentare (prin stil și manieră) sau ambele?”

„Pictura, imaginea este un purtător de energie întruchipat din interacțiunea culorilor și formelor. Din orice unghi am privi, ea acționează asupra noastră prin indescrivibilitate și prin iradierea de iubire caldă. Nu este încurcată, nici ordonată, pictura este însăși viața cu dezinvoltură. E Viața, adică o mare îmbrățișare” – consemna în

anul 2005 pictorul centenar Losonczy Tamas. Cred că și Amarilla ar fi de accord cu aceste constatări. În multe privințe găsesc paralelisme între maestrul centenar și tânăra noastră artistă.

Obiectul absolut al picturii este frumusețea spiritualizată – susține Kirkegaard. Priviți cu atenție picturile Amarillei Knyihar, și veți simți cu siguranță că ele iradiază o atemporalitate permanentă, iar dincolo de perdele se mișcă trecutul și-și cere loc prezentul.

Sunt convinsă că artiștii contemporani – fie ei maghiari, germani sau francezi – în această epocă și spațiu încurcat, în strângerea intrigilor, în golirea valorilor perimate ale spiritualității și metafizicii trebuie să ridice deasupra capului lor măcar o palmă de lume colorată, acesta este mesajul nostru încrustat în litere, imagini și desene. Fiindcă am fost pe aici, suntem încă de față și dorim să ducem mai departe visul nostru artistic.

re dată opere de o spiritualitate remarcabilă.

Trăiește existența umană cu o sensibilitate ieșită din comun și în același timp cu intelect cugetător. Se simte oriunde, ca acasă, fie la Bekescsaba, fie la Budapesta sau Pecs, iar acum în mediul citadin al Târgu-Mureșului. A învățat multe și a predat cu entuziasm, a reușit să țină laolaltă comunități diferite. Arta ei s-a maturizat în timp ce a creat un cămin familial, în lumea internă a maternității – susținându-și și augmentându-și predispoziția sa pentru frumos, modelând capacitatea ei spre sublimarea realității și pentru concentrarea forțelor sale creatoare interne.

Expune cu regularitate din anul 1999. În mai toate operele sale trece dincolo de granițele dimensiunilor convenționale, pentru a vizualiza cât mai fidel unitatea lumii materiale și spirituale. Prin combinarea verticalelor și orizontalelor, a nemișcatului cu mișcarea se creează o armonie dinamică ce

Totuși lucrările Amarillei sunt lipsite de epică narativă. Nu au acțiune. O dramaturgie absurdă a sensibilității și sentimentalului pune stăpânire pe tablourile sale: aceasta regizează culorile, petele, ritmul și structura.

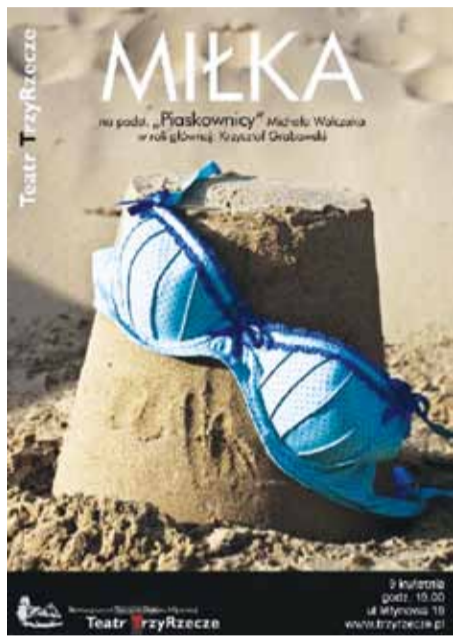
Picturile sale concepute între anii 2002-2006 se bazează pe coeziunea elementelor armonizate cu finețe. S-a folosit din plin de câmpurile coloristice saturate, de forța structurală, și de pensulația volubilă a suprafețelor. Chiar și în acestea pot fi detectate enigmaticele, tâlcurile ascunse, misterul.

Titlul expoziției Amarillei Knyihar este *Transparența*. Pentru publicul românesc nu trebuie să explic sensul noțiunii. Dacă un obiect este transparent, în ciuda faptului că el este prezent, nu se observă. Artiști de renume mondială, printre care Moholy Nagy Laszlo au fost preocupați în tot timpul carierei lor de problema vizualizării transparenței. În operele sale picturale și pe fotogramele sale s-a preocupat

“ATELIERE TEATRALE POLONEZE LA TÂRGU-MUREȘ”

Teatrul Național Târgu-Mureș în parteneriat cu Institutul Polonez București și Universitatea de Artă Târgu-Mureș organizează în perioada 28 martie – 18 aprilie 2013, proiectul “ATELIERE TEATRALE POLONEZE LA TÂRGU-MUREȘ”. Acest eveniment presupune organizarea la Târgu-Mureș a unei serii de

workshop-uri de actorie și scriere dramatică dar și prezentarea publicului târgumureșean a două spectacole de teatru polonez.

“Milka”

Astfel, joi 28 martie 2013, ora 20.00, la Sala Mare a Teatrului Național Târgu-Mureș va avea loc spectacolul “Milka” după Michal Walczak, regia și interpretarea Krzysztof Grabowski. Spectacolul este supratitrat în limba engleză.

Milka este un one-man show inspirat din piesa Groapa cu nisip a autorului Michal Walczak, fiind una dintre cele mai des reprezentate piese de teatru contemporan polonez. Din piesa cu două personaje a fost înlăturată Milka. A rămas Protazek, cu lumea sa compusă din bucăți.

„Clapham Junction”

Cel de al doilea spectacol invitat în cadrul proiectului este „Clapham Junction” cu Marcin Brzozowski și va avea loc în data de 18 aprilie 2013, ora 19.30, la Sala Mică.

„Clapham Junction” este o încercare de a spune o poveste despre un erou al timpului nostru. Un erou cu “gena singurății”. Un

erou care este singuratic și trăiește într-o stație de metrou abandonată, uitată. Interpretarea lui Marcin Brzozowski ne duce într-un loc întunecat unde singurătăți diverse.

Marcin Brzozowski este actor, regizor și profesor la Universitatea de Film, Televiziune și Teatru din Lodz. Este director Centrului de Arte Teatrale Szwalnia din Lodz.

Biletele la spectacol pot fi deja achiziționate de la casierile Teatrului Național Târgu-Mureș sau online de pe biletmaster.ro

PROGRAM

“ATELIERE TEATRALE POLONEZE LA TÂRGU-MUREȘ”

28 martie 2013

- ora 10.00, Universitatea de Arte Târgu-Mureș Workshop “Abordarea creativă a textului – monodramă”, cu Krzysztof Grabowski.

- ora 20.00, Sala Mare Teatrul Național Târgu-Mureș, Spectacolul „Milka”, după „Groapa de nisip” de Michał Walczak cu Krzysztof Grabowski

1- 7 aprilie 2013

- Universitatea de Arte Târgu-Mureș - Work-

shop de scriere dramatică Malgorzata Sikorska-Miszczuk și Michal Walczak

18 aprilie 2013

- ora 10.00, Universitatea de Arte Târgu-Mureș, Workshop “Invenția în dezvoltarea unui spectacol de autor”, cu Marcin Brzozowski

- ora 19.30, Sala Mică, Teatrul Național Târgu-Mureș, spectacol „Clapham Junction” cu Marcin Brzozowski

Fabulamundi – un proiect de mare anvergură teatrală

de Florentina VARY

Scopul proiectului *Fabulamundi* este crearea unei zone de interes în spațiul cultural european în care se întâlnesc teatre, autori dramatici și regizori pentru o cooperare care să asigure un dialog și o mai bună cunoaștere a dramaturgiei europene. În urma acestui program care se va finaliza cu prezentări scenice și discuții, despre ceea ce ne cracterizează și ceea ce ne deosebește în cadrul culturi europene, autorii dramatici selectați pentru a participa la acest proiect vor călători în afara granițelor pentru a începe construcția unui puzzle cu tema *Oportunitatea periculoasă*.

Conceptul *Fabulamundi* a fost inspirat dintr-o propoziție rostită de John F. Kennedy: “În chineză, cuvântul *criză* este alcătuit din două caractere – unul reprezintă pericolul, iar celălalt reprezintă oportunitatea”, criza fiind ceva care poate să distrugă, dar de asemenea, să creeze.

Europa actuală este rezultatul unei lumi eterogene, cu o diversitate culturală impresionantă și particularități politice greu de armonizat. Într-un spațiu în care istoria națiunilor încă mai influențează politica globală și evoluția culturală, dramaturgia, Teatrul în sine, sunt puncte de reflexie ale societății care le generează. Diversitatea nu înseamnă doar dificultate de comunicare, de înțelegere, ea reprezintă și bogăția care duce mai departe caracteristicile unei anumite culturi. Prin intermediul programului *Fabulamundi* se urmărește descoperirea particularităților unei culturi, promovarea multi-lingvismului și multi-culturalismului european, în încercarea de a oferi mai multe oportunități și alegeri ca răspuns la criza europeană și implicit la cea globală.

Fabulamundi este rezultatul experienței fructuoase a proiectului bilateral “Face-à-face”, dedicat dramaturgiei franceze și italiene, organizat de PAV snc și susținut de Ambasada Franței la Roma, pentru activitățile ce au avut loc în Italia, începând cu 2007 și de Ministerul Patrimoniului și Activităților Culturale al Italiei (Mibac) și Institutului Cultural Italian de la Paris (IIC), pentru activitățile ce au avut loc în Franța, începând cu 2009. În 2012, acesta a primit suportul Institutului Goethe de la Roma pentru unele evenimente care s-au desfășurat în colaborare cu dramaturgia germană.

Fabulamundi își dorește să extindă schimbul cultural în domeniul dramaturgiei, la nivel european și multilateral: în noiembrie și decembrie 2012, s-a efectuat un test al colaborărilor internaționale, realizând 8 prezentări scenice ale pieselor italiene și discuții cu spectatorii în Spania, Germania și România, cu suportul Mibac și IIC din București, Madrid și Berlin, în colaborare cu teatre din diferite orașe. Pro-

punerea *Fabulamundi* vis-à-vis de *Oportunitatea periculoasă* exprimă nevoia de cooperare, dezvoltare și îmbogățire a proiectului la un nivel mai larg, european.

Proiectul are la bază scrierea dramatică și schimbul cultural bazat pe dialog. Teatrele și festivalurile care vor organiza lecturi sau prezentări scenice vor alege textele dintr-o listă scurtă de piese scrise de autori contemporani, care au la bază tema *Oportunitatea periculoasă*.

Proiectul constă din două părți:

Traducerea pieselor – prima etapă: fiecare partener își va alege textele străine preferate, iar proiectul se va asigura de traducerea textelor în celelalte limbi. La sfârșitul proiectului, se va edita un E-book cu toate piesele traduse.

Lecturile și Prezentările Scenice găzduite de teatrele partener: textele traduse vor fi citite și jucate de actori și regizori profesioniști locali.

Prezentarea scenică este o propunere de joc a piesei într-o formă ce este, mai degrabă, o lectură, mai dinamică și mai scurtă decât un spectacol; actorii pot, eventual, să citească textul, ca la lecturi.

Autorii dramatici se vor întâlni cu actorii și regizorii care lucrează pe textele lor, în timpul repetițiilor, vor participa împreună la discuțiile libere cu spectatorii, vor ține masterclass-uri studenților care fac parte din instituțiile de învățământ superior din rețea și vor susține discuții pe baza temei, pe un blog creat pentru proiect, pe site-ul acestuia.

Pe durata proiectului, partenerii vor aduna informații despre autorii dramatici locali și lucrările lor, iar toate aceste materiale vor fi colectate și publicate într-un catalog on-line despre România, Italia, Franța, Germania și Spania, care se dorește a fi începutul unui “container fără fund” despre dramaturgia europeană.

Un alt aspect important al proiectului este consolidarea unei rețele a teatrelor, festivalurilor și organizațiilor care vor să-și extindă relațiile și să creeze o bază fertilă pentru alte posibile colaborări, să-și împărtășească experiențele și background-ul cultural, să-și profesionalizeze și îmbunătățească practicile.

PAV snc este coordonatorul; Off Limits în Spania și Teatrul Național din Târgu-Mureș sunt co-organizatori; PAV și Off Limits au colaborat pentru mai mult de un an, găsind o bază comună, datorită *Fabulamundi*; Teatrul Național din Târgu-Mureș i-a însoțit cu entuziasm de la început, nu doar în cadrul conceperii proiectului, dar și colaborând deja în cadrul difuzării dramaturgiei italiene.

Următoarele organizații fac parte din proiect în calitate de parteneri asociați: Theatre de la Ville în Paris, Theatre de la Manufacture în Nancy (FR), Teatrul Odeon în București (RO), Residenztheater – Bayerisches Staatsschauspiel în Munich, Deutsches Theater în Berlin (DE), toate teatre mari cu programe artistice diverse și de asemenea, cu profil instituțional.

Festivalul delle Colline în Turin (IT), Festivalul Grec în Barcelona (ES), Festivalul Actoral în Marseille (FR), Heidelberg Stückemarkt (DE), sunt toate festivaluri internaționale relevante, cu profile diferite, dar interesate în limbaje contemporane.

Festivalul Shorttheatre în Rome, Teatro I în Milan (IT), Centro Parraga în Murcia Teatro Pradillo în Madrid (ES) sunt organizații independente care propun activități multidisciplinare, axate mai ales pe actualitate și generații noi.

Teatrul Național din Târgu-Mureș este unul din cele 6 teatre mari din România, care dispune de o sală mare cu o capacitate de 599 de locuri și o sală studio, cu 120 de locuri. Există, de asemenea, un spațiu neconvențional, numit sala Parking.

Teatrul Național și partenerii asociați sunt astfel motorul proiectului, fiind teatrele sau festivalurile care vor organiza și găzdui evenimentele. Aceștia îmbogățesc proiectul deoarece:

- oferă competențele artistice specifice: li se cere să ofere celorlalți parteneri informații despre dramaturgia locală;
- oferă o experiență profesională în ceea ce privește găzduirea evenimentelor live;
- deoarece sunt locați în zone diferite, oferă posibilitatea de a observa rezultatele activităților într-un spațiu mai larg care ar putea extinde și multiplica efectele proiectului;
- dar totodată sunt strâns legate de teritoriu, au posibilitatea de a efectua promovarea axată strict pe audiența locală;
- Pentru a îmbunătăți relația dintre sectorul de creație și cel din învățământul de specialitate, partenerii vor primi ajutorul și colaborarea rețelei școlilor de teatru, academiilor sau universităților care vor găzdui masterclass-uri în cadrul procesului lor de învățământ.

Astfel proiectul *Fabulamundi* constă în patru părți: traducerea textelor, lecturile sau prezentările scenice, discuții deschise și blogul pe tema *oportunității periculoase* – masterclass-urile ținute de dramaturgi în teatre și școli dar nu în ultimul rând crearea unui catalog online al autorilor.

LitArt

Publicație lunară de cultură.
Apare la Târgu-Mureș sub egida
onorifică a Asociației Scriitorilor.
ISSN: 2067 - 5240

Tipărit la S. C. Udvarhelyi Hirado SRL
Odorheiu Secuiesc.
Tiraj: 1500 de exemplare

EDITOR: PFA GIURGEA ADRIAN ARMAND

Parteneri editoriali: **Societatea Scriitorilor, Editorilor și Tipografilor Mureșeni;** și www.cultura.inmures.ro
Colegiul onorific: Cornel MORARU, Al. CISTELECAN, Iulian BOLDEA, Eugeniu NISTOR, Zeno GHIȚULESCU
Redactor-șef: **Adrian A. GIURGEA**

Redactori-colaboratori: Cora FODOR, Dumitru-Mircea BUDA, Mediana STAN, Mihai SUCIU, Laurențiu BLAGA, Cornelia TOȘA, Angela MĂGHERUȘAN-PRECU, Rudy MOCA, Ioan GĂBUDEAN, Nelu MĂRGINEAN

Adresa de corespondență: Târgu-Mureș, str. George Enescu nr. 2. E-mail: redactia@litart.ro
Conținutul editorial al revistei poate fi găsit și pe internet la adresa www.litart.ro

Editorii nu își asumă responsabilitatea opiniilor exprimate de autori în materialele publicate.